

Giriş

İnsanlar, hayatta kalabilmek ve hatta hayatta kalmadan daha fazlası olan hayattan keyif almak için yaşamlarında eksikliğini hissettikleri şeyleri gidermek için çaba sarf ederler. Bu eksiklikler birey açısından tanımlanacak olursa ihtiyaç olarak isimlendirilirken, literatür incelendiğinde bu kadar basit bir tanımın ihtiyaç kelimesindeki duyguyu ifade etmekte yetersiz olduğunu da göstermektedir.

İnsan ihtiyaçlarının tanımlanması ile ilgili literatürde yer alan en önemli kaynaklardan biri Abraham Maslow tarafından 1943 tarihinde yayımlanan «İnsan Motivasyonu Teorisi» adlı makale olmuştur (Lussier, 2019: 321). Maslow, insanları, içinde yaşadıkları hayatların daha mutlu ve tatmin edici olması için hayattaki hedeflere ulaşmak adına insan davranışını etkileyen motivasyonlardan ibaret görür. Sahip olunan motivasyonlar insan tarafından karşılanması gereken insan ihtiyaçlarının gerçekleşmesinin temeli kabul edilir. Bu ihtiyaçların karşılanması, ihtiyaçlar düzeyine göre düzenlenir (Hergenhahn, 2013: 838'den aktaran Lestari vd., 2019: 112). İnsanların nasıl motive edildiğini belirlediğini iddia ettiği bir hiyerarşi ile insan ihtiyaçlarını 5 kategoriye ayırmış ve alt kategorilerdeki ihtiyaçların daha üst kategorideki ihtiyaçlardan daha güçlü motivasyon itici güce sahip olduğunu belirtmiştir (Dohlman vd., 2019: 2). Bu 5 kategori en alttan en üste doğru Şekil 1'deki şekilde ifade edilmiştir (Zheng vd., 2022: 3; Taormina vd., 2022: 132; Dutil, 2022: 139):

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İş Sağlığı ve Güvenliği Pr. e-mail: ssahin@ohu.edu.tr

Yakın zamanda Türkiye’de yaşanan ve etkileri hala devam eden 6 Şubat 2023 tarihli deprem 10 ille beraber çevre illeri de etkileyen bir risk ortaya çıkmıştır. Bu depremle yıkılan binalar yaşam güvenliği kavramını gündeme taşımış ve sadece evlerde değil sosyal hayatın her alanında güvenli olmamızın önemini ortaya çıkarmıştır. Depremde de görüldüğü üzere hastanelerin odağında olan insanı korumak sadece sağlık hizmetlerini uygulamakla yeterli olmamış, ayrıca sağlık hizmeti alınan binanın bile güvenlik koşullarına uygun inşasının gerekliliğini bir kez daha hatırlatmıştır. Hastanelerde çalışan personeller yapı bakımından güvenli binalarda bu hizmetlerini yürütürken hizmet alan vatandaşların da bu güvenli yapılarla yaşam güvenliğine sahip olması gerektiği depremde yıkılan hastaneler nedeniyle öğrenilmiştir. Çalışan sağlığını ve güvenliğini merkeze alan her faaliyet aslında insanın yaşam güvenliğini odak noktası yapmış demektir.

KAYNAKÇA

- Ahmat, A.-A. H. (2022). İnsan Kaynakları Yönetiminde İstihdam Aracısı Kurumların Rolü. Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Akpınar, T., Öğütoğulları, E. (2022). 2010-2020 Yılları Aralığında Türkiye’de Sosyal Güvenliğin Seyir Defteri. Ekonomi, Finans, İşletme ve Pazarlama Alanında Akademik Çalışmalar – Kitap Bölümü II, 55, Artikel Akademi.
- Al-aslami RA, Elshamy FM, Maamar EM, Shannaq AY, Dallak AE, Alroduni AA (2018) Knowledge and awareness towards occupational hazards and preventive measures among students and dentists in Jazan dental college, Saudi Arabia. Open Access Maced J Med Sci 6(9):1722–1726.
- Ayhan, P. D. A. (2012). Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Güvenlik İlkeleri. SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi , 2 (1) , 41-55.
- Badida, P., Janakiraman, S., & Jayaprakash, J. (2022). Occupational health and safety risk assessment using a fuzzy multi-criteria approach in a hospital in Chennai, India. International journal of occupational safety and ergonomics, 1-10.
- Brewer, S., King, E., Amick, B., Delclos, G., Spear, J., Irvin, E., ... & Williams, R. (2007). A systematic review of injury/illness prevention and loss control programs (IPC). Toronto: Institute for Work & Health.
- Bulut, M. (2022). Türk İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarında İş Kazalarının Bildirimi Yükümlülüğü ve Sorunlar. İş, Güç: Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi, 24(1), 70-85.
- Burgos-Garcia, A. (2007). Mainstreaming Occupational Safety and Health into Education: Good Practice in School and Vocational Education. Int. J. Interdiscip. Soc. Sci. Annu. Rev. 2007, 2, 29–36.
- Butry, D. T. (2012). Comparing the performance of residential fire sprinklers with other life-safety technologies. Accident Analysis & Prevention, 48, 480-494.
- Çaptuğ, M. (2021). Hukuki güvenlik ilkesinin kavramsal gelişimi. Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, (17), 133-160.
- Damon, J. (2016), The socio-economic impact of social security, International Social Security Association, Geneva.

- Dohlman, L., DiMeglio, M., Hajj, J., & Laudanski, K. (2019). Global brain drain: how can the Maslow theory of motivation improve our understanding of physician migration?. *International journal of environmental research and public health*, 16(7), 1182.
- Duman, G. (2021). Salgın Hastalık Esnasında İnsani Güvenliği Yeniden Düşünmek. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 12(29), 118-130.
- Dutil, P. (2022). What Do People Want from Politics? Rediscovering and repurposing the “Maslow Hierarchy” to Teach Political Needs. *Journal of Political Science Education*, 18(1), 138-149.
- Ermumcu, S. (2021). Sosyal Güvenlik Hukuku Açısından Hizmet Tespitinde Prime Esas Kazançların İspatı. *Çalışma ve Toplum*, 2(69), 899-928.
- Esping-Anderson, G. (1990), *The Three Worlds of Welfare Capitalism*, Polity Press.
- Esping-Andersen, G. (2006). “Toplumsal Riskler ve Refah Devletleri”, Ayşe Buğra ve Çağlar Keyder (Ed.). *Sosyal Politika Yazıları içinde*, 2. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları, ss. 33-53.
- Fişek, A. G; Özsuca, Ş; Şuğle, M. A. (1999), *Sosyal Sigortalar Kurumu Tarihi: 1946-1996*, Ankara, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı Yayını.
- Ghasemi ., Kalatpour O, Moghimbeigi A, et al. (2017). Select-ing strategies to reduce high-risk unsafe work behaviorsusing the safety behavior sampling technique and Bayesiannetwork analysis. *J Res Heal Sci*,17(1):372.
- Ghasemi, F., Aghaei, H., Askaripoor, T., & Ghamari, F. (2022). Analysis of occupational accidents among nurses working in hospitals based on safety climate and safety performance: a Bayesian network analysis. *International journal of occupational safety and ergonomics*, 28(1), 440-446.
- Goodin, R. E., Headey, B., Muffels, R. ve Dirven, H. J. (1999). *The Real-World Capitalism*. United Kingdom: Cambrige University Press.
- Gökbayrak, Ş. (2022). Zor Zamanlarda Sosyal Güvenliği Yeniden Düşünmek Sosyal Güvenlik ve Gelirin Yeniden Dağılımı. *Çalışma ve Toplum*, 1(72), 107-142.
- Gul, Muhammet (2020) Application of Pythagorean fuzzy AHP and VIKOR methods in occupational health and safety risk assessment: the case of a gun and rifle barrel external surface oxidation and colouring unit, *International Journal of Occupational Safety and Ergonomics*, 26:4, 705-718, DOI: 10.1080/10803548.2018.1492251
- Güzel, A.; Okur, A.R; Caniklioğlu N. (2009), *Sosyal Güvenlik Hukuku*, Beta Yayınları, 12. Bası, İstanbul.
- International Labour Office (ILO) (2019). *Safety and Health at the Heart of the Future of Work*; International Labour Office (ILO): Geneva, Switzerland.
- Kaleli, H. (2022). Osmanlı Toplumunda Sosyal Güvenlik ve Ahi Sandığı. *Uygulamalı Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Dergisi*, 4(9), 119-128.
- Kanat, Ö. Ü. S., AKTEL, M. (2019). Küreselleşme ve Güvenlik: Ulusal Güvenliğe Yönelik Yakın Yeni Tehditler. *ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi*, 6(15), 112-126.
- Kavouras, S., Vardopoulos, I., Mitoula, R., Zorpas, A. A., & Kaldis, P. (2022). Occupational health and safety scope significance in achieving sustainability. *Sustainability*, 14(4), 2424.
- Kuhar DT, Henderson DK, Struble KA, Heneine W, Thomas V, Cheever LW, Group UPHSW (2013) Updated US public health service guidelines for the management of occupational exposures to human immunodeficiency virus and recommendations for postexposure prophylaxis. *Infect Control Hosp Epidemiol* 34(9):875–892.

- Laroche, E., L'Espérance, S., & Mosconi, E. (2020). Use of social media platforms for promoting healthy employee lifestyles and occupational health and safety prevention: a systematic review. *Safety science*, 131, 1-11.
- Lebni, J.Y., Azar, F.E., Sharma, M. et al. (2021). Factors Affecting Occupational Hazards among Operating Room Personnel at Hospitals Affiliated in Western Iran: A Cross-Sectional Study. *J Public Health (Berl.)* 29, 1225–1232.
- Lestari, J. W., & Wardani, E. (2019). Humanistic psychology study of Abraham Maslow on the main character in *Tiba Sebelum Berangkat* novel by Faisal Oddang. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*, 2(1), 110-118.
- Liang, F., & Utairat, W. (2022). A Scientific Paper On Modification of Maslow Theory for Generating A Standard Reference Table of Tmhn. *Scholar: Human Sciences*, 14(1), 402-402.
- Lussier, K. (2019). Of Maslow, motives, and managers: The hierarchy of needs in American business, 1960–1985. *Journal of the History of the Behavioral Sciences*, 55(4), 319-341.
- Matthew H. Oslon dan B.R Hergenbahn. (2013). *Pengantar Teori-Teori Kepribadian*. Terj. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
- Mostafizi, A., Wang, H., Cox, D., & Dong, S. (2019). An agent-based vertical evacuation model for a near-field tsunami: Choice behavior, logical shelter locations, and life safety. *International journal of disaster risk reduction*, 34, 467-479.
- Mouneer, T. (2021). Sustainable Development Importance in Higher Education for Occupational Health and Safety Using Egypt Vision 2030 under COVID-19 Pandemic. *J. Geosci. Environ. Prot.*, 9, 74–112.
- Mullins-Jaime, C., & Smith, T. D. (2022). Nanotechnology in residential building materials for better fire protection and life safety outcomes. *Fire*, 5(6), 174.
- Özveri, M. (2000). *Yargı Kararları Işığında 506 Sayılı Yasa ve Sosyal Güvenlik*, İzmit.
- Prakash K, Patel K (2012) Epidemiology of needle-stick injuries in Mangalore. *J Evol Med Dent Sci* 1(3):128–132.
- Psacharopoulos, G.; Patrinos, H.A. (2018). Returns to investment in education: A decennial review of the global literature. *Educ Econ*. 26, 445–458.
- Rideout K, Teschke K, Dimich-Ward H, et al. (2005). Considering risks to healthcare workers from glutaraldehyde alternatives in high-level disinfection. *J Hosp Infect*. 2005;59(1):4–11.
- Rikhotso, O., Morodi, T. J., & Masekameni, D. M. (2022). Health risk management cost items imposed by Occupational Health and Safety Regulations: A South African perspective. *Safety Science*, 150, 105707.
- Stewart, R. E., Mandell, D. S., & Beidas, R. S. (2021). Lessons from Maslow: Prioritizing funding to improve the quality of community mental health and substance use services. *Psychiatric Services*, 72(10), 1219-1221.
- Şen, M. (2002). "Tanzimat Öncesi (Klasik Dönem) Osmanlı Devleti'nde Sosyal Güvenlik", e- akademi, Mayıs 2002, Sayı 3. [http://www.e-akademi.org/incele.asp?konu=Tanzimat%20%D6ncesi%20\(Klasik%20%D6nem\)%20Osmanl%FD%20Devletinde%20Sosyal%20G%FCvenlik&kimlik=1166056444&url=makaleler/msen-1.htm](http://www.e-akademi.org/incele.asp?konu=Tanzimat%20%D6ncesi%20(Klasik%20%D6nem)%20Osmanl%FD%20Devletinde%20Sosyal%20G%FCvenlik&kimlik=1166056444&url=makaleler/msen-1.htm) adresinden erişilmiştir. Erişim tarihi: 03.02.2023.
- Talas, C. (1997), *Toplumsal Ekonomi: Çalışma Ekonomisi*, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara.

- Taormina, R. J., Gao, J. H., & Kuok, A. C. (2022). Measuring Specific Traditional Chinese Values in Relation To Satisfaction of The Five Maslow Needs. *Psychological Thought*, 15(1), 132.
- TDK. (2023). "Güvenlik" kelimesinin anlamı. <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişilmiştir. Erişim tarihi: 03.02.2023.
- Tsalis, T. A., Stylianou, M. S., & Nikolaou, I. E. (2018). Evaluating the quality of corporate social responsibility reports: The case of occupational health and safety disclosures. *Safety science*, 109, 313-323.
- Urhan, G., & Arslankoç, S. (2021). COVID-19 pandemi sürecinde sosyal politika ve yerel yönetimler: İstanbul ilçe belediyeleri örneği. *Çalışma ve toplum*, 2(69), 945-980.
- Wang, H., Mostafizi, A., Cramer, L. A., Cox, D., & Park, H. (2016). An agent-based model of a multimodal near-field tsunami evacuation: Decision-making and life safety. *Transportation Research Part C: Emerging Technologies*, 64, 86-100.
- Wu Y, Zheng J, Liu K, Baggs JG, Liu J, Liu X, You L (2018). Occupational hazards and injuries' association with work environments and overtime for nurses in China. *Res Nurs Health* 41(2):1–9.
- Yenesew MA, Fekadu GA (2014) Occupational exposure to blood and body fluids among health care professionals in Bahir Dar town, Northwest Ethiopia. *Saf Health Work* 5(1):17–22.
- Zheng, X., Heath, T., & Guo, S. (2022). From Maslow to Architectural Spaces: The Assessment of Reusing Old Industrial Buildings. *Buildings*, 12(11), 2033.